

20. май, въ който се завършваше неопитността на една епоха, малодушието на голѣмите „дипломати“ и измѣната на единъ градъ, на единъ окрѫгъ, рѣши сѫдбата на поета; 20. май, до който денъ се изнисаха толкова несполуки на нашето революционно движение, изгради сѫдбата на нашия човѣкъ; 20. май, съ своята история, която обхваща теглото на мѫченникътъ-народъ, съ неговите падания и залитания, съ неговата вѣра и отчаяние, камъкъ по камъкъ, отъ цѣли петь вѣка насамъ, изграждаше жертвеникътъ на нашата свобода, Вѣслецъ, Голгота. Голгота прибра въ обятията си мѫченникътъ на старото християнство; Вѣслецъ — Новата Голгота за новите идеи, откри обятията си на мѫченникътъ-поетъ, за носителътъ на новото бѫдаще.

Не изрѣкълъ първа дума, откакъ се надигналъ да направи сондажъ надъ евентуалното положение, курсумъ като змия усойница съаналъ прѣвъ гжстата шума и повалилъ поета, безмълвенъ на земята. Прѣстанало да тупти сърдцето, което бѣ отворено за цѣлия свѣтъ, онѣмѣла устата, която пророчествуваше кончината на стария миръ, затворили се очите, чрѣзъ които Бѣлгария гледаше своето мрачно минало и въ своето красиво бѫдаще. Онѣмела и дружината, мъркнала и природата. Единъ скжпъ, рѣдъкъ животъ, отъ който Бѣлгария и днесъ има нужда, изчезна въ единъ мигъ. Ала — не! животътъ изчезва — паметта живѣе; личността се изгуби — спомените и нейните идеи останаха да вълнуватъ новите поколѣния, да топлятъ сърдцата, за велики дѣла, за крупни подвизи — противъ гнилото, противъ старото. Тамъ, горѣ на Балкана, на Вѣслецъ — на Новата Голгота, се чуе пѣсенъ на поета, неговото пророчество за собственната му сѫдба: пѣсенъта за изпълненъ дѣлъ, пѣсенъта за вѣрно служене народу, на правдата и на свободата —